

MUŽ, CEZ KTORÉHO PRIŠLO VANUTIE NEBESKÉHO VETRA

George

* 16. december 1714

† 30. september 1770

Whitefield

HLAVNÁ POSTAVA VEĽKÉHO PREBUDENIA

pokračovanie z minulého čísla...

**Žiadne vlažné kresťanstvo!
Kontroverzný kazateľ? Nie! Pomazaný!!!**

Hlásal otvorene, že kongregácie sú mŕtve, „lebo im kážu mŕtvi“. Pastorov, týchto duchovne mdlých kongregácií nazýval „lenivými ovčiakmi a hlúpymi psami“.

Svojim silným zvonivým hlasom, utekajúcim ľavým okom, kričal poskakoval a krúžil okolo kazateľne, pobehoval hore, dole po javisku a volal ľudí ku Kristovi. Zdôrazňoval potrebu znovuzrodenia a varoval pred nebezpečenstvom, ktoré hrozilo od neznovuzrodených pastierov. Jeho kázanie bolo také silné, že ho bolo počuť až na kilometer ďaleko. Samozrejme, bez ozvučenia, v tej dobe nič také ešte neexistovalo. Neúnavne behal hore, dole po

pódium, a pritom všetko, čo kázal aj veľmi silným dramatickým spôsobom znázorňoval na pódium. Ukazoval, ako sa trápia duše v pekle a aké radostné vytrženie prežívajú tí, čo sú v nebi. Prítom neustále kričal na ľudí: „Podďte ku Kristovi, podďte ku Kristovi, podďte sa znovuzrodiť, prijmite spásu zadarmo od Krista..“ a ľudia utekali a prijímali spásu a Krista. Whitefield nenávidel vlažné kresťanstvo. Hovoril, že vlažná viera je horšia ako nevera, ako žiadna viera.

Pripomínal ľuďom Kristove slová pre laodicejskú cirkev z Knihy zjavení 3:16, kde Kristus povedal, že vypluje z úst také kongregácie, ktoré sú vlažné. Jediný druh viery podľa Whitefielda a hlavne podľa Krista, ktorá teší Boha, je horlivá, ohnivá, úprimná viera a Whitefield dramaticky hlásal potrebu tejto viery.

Rozhodne kázal, že spasenie je výlučnou záležitosťou Boha, na druhej strane na konci každých Bohoslužieb slobodne ponúkal večný život ako dar hovoriac: „Podďte vy chudobní, stratení, stroskotaní hriešnici, takí akí ste, ku Kristovi“ (Borman, 73).

Pre tento svoj štýl a pre nekompromisné poslanstvo mu bol prístup do mnohých kostolov, kongregácií, cirkví a zborov zakázaný. Preto kázal na verejných priestranstvách. Keďže ho vykázali z dôstojných anglických kostolov, kázal na lúkach, na okrajoch miest a všade, kde to bolo možné.

Jeho kázania urážali formálnych ordinovaných duchovných. Preto neraz sa stalo, že ovečky pochádzajúce z týchto, falošne dôstojných kostolov, navedení svojimi nahnevanými duchovnými, hádzali na Whitefielda

zhnité ovocie a aj mŕtve mačky. No on na nič nedbal, kázal smelo ďalej a ľudia, hladní po Bohu zažívali Božie vzrušenie. Ľudí to neodradilo, boli hladní po Bohu a prichádzali odvšadiaľ počúvať jeho živé mocné dynamické kázne. Onedlho ho počúvali desaťtisícové zástupy.

Bol Bohom obdarovaným pomazaným rečníkom, fascinoval svojich poslucháčov, a to, čo kázal aj znázorňoval, súčasne to aj hral. Očití svedkovia, účastníci týchto evanjelizácií zaznamenali, ako to vyzeralo na týchto evanjelizáciách.

Raz vo Philadelphii na kraji mesta, kázal radostou naplnenému davu ľudí. On stál na kopci a fascinoval prítomných svojím dynamickým posolstvom. Zatiaľ, čo on kázal, ľudia spontánne odpovedali na jeho posolstvo, priamo sa zapájali do kázne.

Kričal pred zhromaždenými ľuďmi:

„Otec Abrahám, koho máte u seba v nebi?“

„Sú tam nejakí Episkopáli?“

„Nie!“ - ľudia doslova zavrieskali.

„Sú tam nejakí Presbyteriáni?“

Whitefield tancoval okolo pódia, keď hovoril a vyhadzoval rukami do vzduchu.

„Nie!“ - kričali.

„Nejakí nezávislí alebo v cirkvi neorganizované osoby, nové hnutia alebo staré hnutia, nejakí metodisti?“

„Nie nie nie!“ - zavolať v odpovedi dav.

Zavolať: „Koho potom tam máte otec Abrahám“. „My tu nepoznáme ľudí podľa toho, ako sa nazývajú. Všetci, ktorí sú tu, sú kresťania - veriaci v Krista, ľudia, ktorí zvíťazili pre krv Baránkovu a pre slovo jeho svedectva ... Bože pomôž mi, Boh pomôž nám všetkým zabudnúť na mená a stať sa kresťanmi skutkom a v pravde.“

Bol naozaj mocne a jedične pomazaným Božím mužom, majstrom rozprávačom.

Raz, keď opisoval búрку na mori, jeho popis bol taký živý, že námorník v publiku skutočne zakričal: „Na záchranné člny, do záchranných člnov!“ Počas trinástich plavieb po Atlantickom oceáne George prežil veľa búrok a túto svoju skúsenosť využil pre svoje živé slovné obrazy. Niektorí ľudia dokonca padli na zem, ako keby boli mŕtvi, tak silne boli usvedčení z hriechov a naplnení Duchom Svätým, keď počuli posolstvo Whitefielda. V čase, keď ne-

existovali mikrofóny, tento mocný kazateľ kázal tak, že ho bolo možné počuť až kilometer ďaleko, ako som už spomenul.

Jeden očitý svedok evanjelizačných zhromaždení

- nám zanechal nádherné svedectvo o službe tohto, Bohom mocne používaného človeka. Bolo pre mňa veľký potešením, že Boh poslal pána Whitefielda do našej krajiny Filadelfie kázať evanjelium. Bolo to, ako keby jeden z apoštolov prišiel a tisíce sa hrnuli počuť jeho posolstvo. Veľké množstvo ľudí sa obrátilo ku Kristovi. Aj ja osobne som cítil, že ma Duch Svätý usvedčil.

V jedno ráno prišiel ku mne posol a povedal mi, že dnes ráno bude kázať pán Whitefield. Bol som práve na svojom pracovisku vo svo-

jom zamestnaní. Odložil som nástroj, ktorý som mal v ruke a utekal som osedlať koňa, aby som nezmeškal príležitosť počuť ho.

Priviedol som svojho koňa domov a naskočil som do sedla. Vzal som svoju ženu a išiel tak rýchlo, ako to len bolo možné, aby nás kôň uniesol. Keď kôň začína byť zadychčaný, zoskočil som rýchlo z koňa a posadil som do sedla len moju ženu a ja som bežal vedľa koňa. Kôň sa opäť zadychčal, tak sme bežali spolu so ženou ako o život, lebo sme sa obávali, že by sme mohli prísť neskoro, pretože sme mali pred sebou dvanásť kilometrov. Keď sme sa priblížili asi na pol kilometra cesty, počul som hluk podobný hromu. Zistil som, že to je hluk koní, ktoré idú po ceste. Z vrchu kopcov a stromov sa vynoril oblak

Lady Huntingtonova s láskou podporovala prenasledovaného Whitefielda a metodistov.

prachu. Nikto nič nehovoril, všetci utekali dopredu. Bolo tam zhromaždených 3 000 až 4 000 ľudí. Otočil som sa a uvidel som na veľkej rieke trajektové lode prinášajúce množstvo ľudí. Krajina a brehy nad riekou vyzerali akoby čierne od množstva ľudí a koní do vzdialenosti až 12 míľ. Nevidel som žiadneho muža, ktorý by pracoval na svojom poli, všetci zanechali prácu a prišli na zhromaždenie.

Zrazu sa objavil na schodoch pán Whitefield. Vyzeral takmer anjelsky. Štíhly mladý muž sa objavil pred niekoľkými tisíckami ľudí, s odvážnym nekompromisným výrazom vyzeral akoby bol zaodiaty autoritou od samotného Veľkého Boha. A slová, ktoré som ho počul kázať, ma zasiahli priamo do srdca. Božím požehnaním sa moje staré náboženské základy rozpadli a ja som uvidel, že moja spravodlivosť ma nezachráni. Ďalší účastník týchto evanjelizačných zhromaždení prehlásil, že na konci Whitefieldovho kázania bola celá kongregácia v najväčšom zmätku. Niektorí vykrikovali, iní sa smiali a blaženosť na nich stále burácala (rozumej Whitefield, je to z knihy Dejiny USA), aby pristúpili ku Kristovi ... a oni odpovedali: „Idem, idem, už idem, už idem“.

...aj dnes sú kazatelia, ktorí kážu, ohnivo, vášnivo, dynamicky, v slobode...

Ďalší Boží muž, významná postava Veľkého prebudenia bol Jonathan Edwards. Jeho s obľubou dávajú protestantskí učitelia za vzor a príklad pre svojich budúcich kazateľov. On bol totiž úplný opak Whitefielda, bol rezervovaný, tichý, stál na mieste a svoje kázania čítal z papiera. Sám bol tiež ordinovaným pastorm v kongrenacionalistickom kostole v Northampton v Massachusetts. Podľa jeho vlastných slov, bola spiritualita jeho zboru minimálna. On sám zažil mocný dotyk práve na evanjelizácii Whitefielda. Keď ho počul kázať, tak bol dotknutý, že väčšinu kázania preplakal. Neskôr využil pozdvižnutie, ktoré vyvolal Whitefield k svojej vlastnej službe.

Keď prišiel v roku 1742 späť do Anglicka, vítal ho 30 000-ový dav.

Počas svojho života odkázal Whitefield viac ako 18 000 kázni desiatim miliónom ľudí, čo v priemere dosahovalo približne desať kázaní týždenne. Toto bolo naozaj mimoriadne v čase, keď nebol žiadny televízny alebo iný masový prenos.

Mimoriadne a veľmi dôležité priateľstvo s Benjaminom Franklinom

Známy vedec Benjamin Franklin sa raz priplietol do davu, kde kázal Whitefield.

Kto by nevedel, kto bol Benjamin Franklin, tak na objasnenie bol americký nakladateľ, novinár, autor, filantrop, abolitionista, úradník, vedec, diplomat, vynálezca a objaviteľ. Je jedným z otcov zakladateľov a vodcov americkej revolúcie.

Ale skeptik Franklin, skôr než sa započúval do jeho posolstva, obrátil sa a odišiel. Keď však kráčal preč, niečo ho zaujalo. Zastavil sa, aby zistil, či stále počuje britského kazateľa. Bol už dosť ďaleko. Jeho vedeckej mysli to nedalo a začal počítat pomocou matematických a fyzikálnych teórií, koľko tam môže byť ľudí. Vypočítal, že ho počúva na tom verejnom priestranstve viac ako 30 000 ľudí.

Neskôr ho niečo predsa len pritiahlo na Jeho kázanie. Skeptik, neveriaci Benjamin Franklin bol tak dotknutý kázaním Whitefielda, že nadšene vyprázdnil celú svoju peňaženku do zbierky, ktorú kazateľ vyhlásil. To bol podľa mnohých, ktorí poznali Franklina, najvyšší hold Whitefieldovej presvedčivosti.

Vzniklo silné priateľstvo medzi týmito dvoma mužmi. Chovali oproti sebe veľkú úctu, napriek tomu, že sa Whitefieldovi nepodarilo Franklina priviesť k viere v Ježiša Krista. Keď však duchovenstvo vo Filadelfii odmietlo povoliť Whitefieldovi, aby hovoril v kostoloch mesta a sabotovali všemožne jeho službu, Benjamin Franklin kúpil v meste budovu, aby mohol Whitefield a jemu podobní kazatelia kázať svoje posolstvo evanjelia slobodne pre ľudí. Franklin mal tlačiareň a dal ju k dispozícii Whitefieldovi, aby mohol svoje kázania tlačiť, aby si ich mohli ľudia kúpiť. Na Marker Street vlastnil obchod. Nad obchodom ubytoval Whitefielda, aby mal kde bývať, keď

príde do Filadelfie. Aké biblické, nádherné, presne ako v príbehu a Eliášovi alebo Elizeovi. Podporoval finančne aj Whitefieldovej sirotiniec v Georgii. Títo dvaja muži sa stali oddanými priateľmi, ktorí sa hlboko rešpektovali. Aj keď sa Whitefieldovi nepodarilo priviesť Franklina k viere, dospel počas dlhých rozhovorov k presvedčeniu, že Boh má pre Ameriku zvláštne miesto, že „my ľudia sme boli Bohom vyvolení na konkrétny účel,“.

V Anglicku boli založené tri zhromaždenia a kostoly pod jeho menom. Jeden v Bristole a dva ďalšie v Londýne, modlitebňa v Moorfields a kaplnka v Tottenham Court Road -

...aj dnes sú kazatelia, ktorí kážu, ohnivo, vášnivo, dynamicky, v slobode...

Aj dnešní kazatelé kážou posolstvo Božieho slova slobodne.

všetky tri z nich sa stali známe pod menom Whitefield's Tabernacle. Spoločenská budova v druhej škole Kingswood v meste Kingswood na východnom okraji mesta Bristol sa tiež nazývala „Whitefield's Tabernacle“.

Boh má stále pripravenú podporu pre služobníka uprostred prenasledovania - Lady Huntington podporuje „kontroverzného, napádaného kazateľa“.

Jedným z veľkých podporovateľov Whitefielda v Anglicku bola Lady Huntingtonová.

Nemohla sa pozerieť na to, ako brutálne útočí duchovenstvo a náboženstvo na Whitefielda, najmä na jeho štýl kázania. Založila viac ako 60 kaplniek zo svojich vlastných súkromných zdrojov a vyzvala svojich priateľov z vyšších spoločenských kruhov, aby si vypočuli kázne Whitefielda.

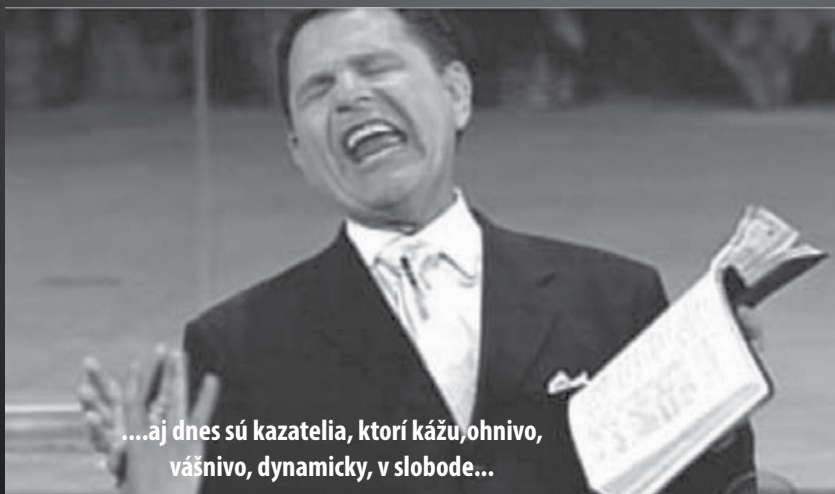
Sama mala kvôli tomu i nepríjemnosti od konzervatívnych kruhov.

Lady Huntington ale bola Bohom poslaná na svoje miesto, preto sa nedala zastrašiť. Začala pozývať mužov vysokého postavenia do svoj-

ho domu, aby si vypočuli kázne Whitefielda. Medzi pozvanými boli lord Bolingbroke, lord Chesterfield, Horace Walpole a David Hume. Aby chránila anglikánskych biskupov pred možnou diskreditáciou, vytvorila pre nich záclonové výklenky, aby chránili ich renomé a nazvala ich Nikodémovým rohom. Taká veľká bola jej horlivosť pre Pána a Jeho služobníka. Keď Oxford vyhnal niekoľkých študentov za usporiadanie metodistických stretnutí v novom štýle kázania, založila nový seminár, aby tam mohol Whitefield a jeho druhovia vychovávať budúcich kazateľov. Seminár bol jedinečný svojho druhu - nebol denominačný. Vďaka Bohu za takého Božie ženy - dámy ako bola lady Huntington a mužov, akým bol aj vynikajúci Benjamin Franklin.

Posledná Bohoslužba ...

Koncom septembra 1770 sa po službe veľkému davu v Novom Anglicku Whitefield necítil dobre. A tak sa 29. septembra modlil k Bohu, aby mu dal silu, odslúžiť ešte jednu službu Božiu. Najskôr sa nevládal ani postaviť, potom sa pozbieral a začal sa pripravovať na kázeň o viere. Pracoval na nej dve hodiny. Neskoro v noci dostal ťažký astmatický záchvat.

....aj dnes sú kazatelia, ktorí kážu, ohnivo, vášnivo, dynamicky, v slobode...

....aj dnes sú kazatelia, ktorí kážu,ohnivo, vášnivo, dynamicky, v slobode...

Povolali lekára, ale Whitefield nasledujúceho dňa o 6.hodine ráno ukončil svoju pozemskú púť, aby odišiel domov k svojmu milovanému Pánovi Ježišovi Kristovi, ktorému celý život slúžil. Iste ho čakala víťazná koruna, ktorú dostal za to, že priviedol k Pánovi státisíce duší.....Pán stál pri svojom kontroverznom, pomazanom služobníkovi až do konca.

Zdroje:

<https://www.christianity.com/church/church-history/timeline/1701-1800/controversial-george-whitefield-11630198.html>

Armstrong, John H. Five Great Evangelists: Preachers of Real Revival. Fearn (maybe Hill of Fearn), Tain: Christian Focus Publications, 1997. ISBN 978-1-85792-157-1
Bormann, Ernest G. Force of Fantasy: Restoring the American Dream. Carbondale: Southern Illinois University Press, 1985. ISBN 978-0-8093-2369-2
Dallimore, Arnold A. George Whitefield: The Life and Times of the Great Evangelist of the Eighteenth-Century Revival (Volume I). Edinburgh or Carlisle: Banner of Truth Trust, 1970. ISBN 978-0-85151-026-2
Dallimore, Arnold A. George Whitefield: The Life and Times of the Great Evangelist of the Eighteenth-Century Revival (Volume II). Edinburgh or Carlisle: Banner of Truth Trust, 1980. ISBN 978-0-85151-300-3

Johnston, E.A. George Whitefield: A Definitive Biography (2 volumes). Stoke-on-Trent: Tentmaker Publications, 2007. ISBN 978-1-901670-76-9

Gillies, John and Whitefield, George Memoirs of the Rev. George Whitefield: to which is appended an extensive collection of his sermons and other writings: E. Hunt, 1853 (full text online)

Kidd, Thomas S. The Great Awakening: The Roots of Evangelical Christianity in Colonial America. New Haven: Yale University Press, 2009. ISBN 978-0-300-15846-5

Lambert, Frank. Pedlar in divinity: George Whitefield and the Transatlantic Revivals, 1737-1770. Princeton: Princeton University Press, 1993. ISBN 978-0-691-03296-2

Mahaffey, Jerome. Preaching Politics: The Religious Rhetoric of George Whitefield and the Founding of a New Nation. Waco (Texas): Baylor University Press, 2007. ISBN 978-1-932792-88-1

Mansfield, Stephen. Forgotten Founding Father: The Heroic Legacy of George Whitefield. Nashville: Cumberland House Publishing (acquired by Sourcebooks), 2001. ISBN 978-1-58182-165-9

Noll, Mark A. The Rise of Evangelicalism: The Age of Edwards, Whitefield and the Wesleys (2010)

Philip, Robert. The Life and Times of George Whitefield. Edinburgh: Banner of Truth Trust, 2007 (reprint of 1837 edition). ISBN 978-0-85151-960-9

Reisinger, Ernest. The Founder's Journal, Issue 19/20, Winter/Spring 1995: „HYPERLINK „<http://wwwFOUNDERS.org/journal/fj19/article5.html>“What Should We Think Of Evangelism and Calvinism?HYPERLINK„<http://wwwFOUNDERS.org/journal/fj19/article5.html>““. Coral

Gables?: Founders Ministries.

Stout, Harry S. The Divine Dramatist: George Whitefield and the Rise of Modern Evangelicalism. Grand Rapids: William B. Eerdmans Publishing Company, 1991. ISBN 978-0-8028-0154-8

Tyerman, Rev. Luke. The Life of the Rev. George Whitefield, B.a., of Pembroke College, Oxford (Volume 1, though not indicated in the title). ?: General Books LLC, 2010. ISBN 978-1-152-05636-7

Tyerman, Rev. Luke. The Life of the Rev. George Whitefield, B.a., of Pembroke College, Oxford (Volume 2). ?: General Books LLC, 2010. ISBN 978-1-152-05633-6

Whitefield, George. Journals. London: Banner of Truth Trust, 1978. ISBN 978-0-85151-147-4

Whitefield, George, et al. The Works of George Whitefield on CD-ROM (compilation). W

Excerpted from George Leon Walker, Some Aspects of the Religious Life of New England (New York: Silver, Burnett, and Company, 1897), 89-92.

<https://www.christianity.com/church/church-history/timeline/1701-1800/controversial-george-whitefield-11630198.html>

Dejiny Spojených Států Amerických

George Brown Tindall, David E. SHI

Copyright 1993, 1992, 1989, 1984 by W.W.Norton & Company, Inc

1996 NLN s.r.o. Nakladatelství Lidové noviny,

Jána Masaryka 56, 120 00 Praha 2

Mikuláš Gőcze